

Dansk Historisk Fællesråds repræsentantskabsmøde

18. april 1998 på Hornstrup Centret, Vejle

Referat

DHF's formand Birgit Løgstrup bød velkommen til repræsentantskabsmødet, hvorefter man gik over til dagsordenens første punkt:

1) Valg af dirigent

Efter forslag fra styrelsen blev Grethe Ilsøe valgt. Grethe Ilsøe takkede for valget og konstaterede, at indkaldelsen til repræsentantskabsmødet var udsendt rettidigt ifølge lovene.

2) Godkendelse af forretningsorden

Som referent valgtes Birthe Skovholm og som stemmetællere Herluf Nielsen og Knud Prange.

3) Godkendelse af nye medlemmer

Danske Kulturhistoriske Museer (DKM) har anmodet om optagelse i DHF.

DKM's medlemskab blev godkendt af forsamlingen med akklamation.

4) Beretning

Beretningen blev aflagt af formand Birgit Løgstrup:

DHF har til formål at støtte og styrke interessen for historie ved

– at fremme samarbejdet mellem de tilknyttede landssammenslutninger, foreninger og institutioner.

– at følge udviklingen på det lovmæssige og administrative område og at tage politiske initiativer til gavn for medlemmerne.

– at afholde møder, udgive publikationer m.v.

– at virke som kontaktorgan overfor tilsvarende udenlandske og internationale organisationer.

Dette kan formuleres således, at DHF skal varetage historiens interesser, set fra de enkelte medlemmer dvs. de folkelige foreninger, universiteterne og de kulturbevarende institutioner og set som en symbiose af disse interesser og hensyn. Hvorfor er det nødvendigt? Gør det en forskel for samfundet og for den enkelte, at historien er levende?

Verden i dag – i hvert fald vores del af den – kan karakteriseres som den splittede verden. Vi bombarderes med informationer og oplysninger, som det er svært for den enkelte at holde styr på. Det er såmænd også svært for nyhedsformidlerne – pressen, radio, TV, Internet osv – at holde styr på alle informationer, at skabe overblik, at skabe orden i kaos.

Her kommer historien ind med sin mission. Den giver perspektiv. Den giver det udgangspunkt, der kan få de mange informationer til at danne et forklaringsmønster. Derved bliver den enkelte ikke fortabt, men perspektivet gør det muligt for den enkelte at forholde sig til informationssamfundets bombardement. Historien kan danne en helhed ud af de mange informationer, der overskyller os. Men den kan og skal også forholde sig kritisk til de informationer og tolkninger, vi udsættes for.

Historien skal nedgøre myter. Den skal ved sin kritik pille de falske oplysninger fra hinanden – og evt. vise en anden sandhed, hvor det er nødvendigt. Dette kræver, at der er en kulturarv til stede. At der er forskere, der vil arbejde med denne kulturarv og stille den i relation til samtidens problemstillinger, så *dialogen* mellem nutid og

fortid bliver levende. Og når der siges forskere, så mener jeg alle forskere fra slægtsforskere til universitetsforskere.

At vi *bruger* vores kulturarv eller en tolkning af denne til at orientere os i nutiden, vil ikke og må ikke medføre, at vi lukker os inde i det danske og lukker omverdenen ude. Tværtimod skal vi fra det danske betragte/forholde os til verdenen udenfor. Vi skal være åbne over for andre lande, andre nationer og andre mennesker.

Det foregående har været min tolkning af DHF's formålsparagraf. Jeg stiller gerne denne tolkning til debat herefter.

Hvordan har DHF så i det forløbne år siden sidste generalforsamling søgt at leve op til vort formål:

DKM

Den første og glædelige meddelelse i beretningen er, at Danske Kulturhistoriske Museer atter har søgt om optagelse i DHF. Det giver DHF den længe ønskede tyngde og bredde, så vi nu med rette kan sige, at vi taler med historiens stemme. Dette mener vi naturligvis også er en fordel for DKM, der hermed indtager sin naturlige plads og samtidig kommer under vor aftale med Kort- og Matrikelstyrelsen.

Seminar

Denne samling af folkelige foreninger, forskere, arkiver, biblioteker og museer har givet styrelsen anledning til at planlægge en konference til efteråret om Historiens Strategi; – forstået som en strategi overfor det historieløse samfund.

Udtalelse

Strategien fra DHF er indtil videre at forsøge at blande os i lovgivningsarbejdet på de områder, vi opfatter som vore kerneområder. Derfor har vi anmodet Kulturministeriet om at blive optaget på en udsendelsesliste over høringsbe-

rettigede indenfor Arkiv-, Biblioteks- og Museumsområdet.

Vi har i år – 3. januar – afgivet en udtalelse om Kulturministeriets betænkning om bibliotekerne i informationssamfundet. Hovedsigtet i betænkningen var at åbne op for, at elektroniske udgivelser blev indbefattet i bibliotekernes ansvarsområde. Dette kunne DHF kun støtte. Derimod var der i betænkningen nogle overvejelser om brugerbetaling, som vi måtte tage afstand fra. Vores udtalelse lød i sine centrale afsnit således: »*Det danske biblioteksvæsen har været hurtigt og effektivt i anvendelse af elektroniske medier både i registrering og bestillingsadministration. Det har en væsentlig del af æren for, at så stor en del af den danske befolkning er fortrolig med de elektroniske medier. Det forekommer os derfor rimeligt at følge betænkningens anbefaling om at indbefatte elektroniske udgivelser i bibliotekernes ansvarsområde med de krav dette stiller til ændring af ophavsretten.*

Derimod kan en sådan udvidelse på ingen måde retfærdiggøre indførelse af brugerbetaling, selvom det måske kun i første omgang er på enkelte ydelser. Vi har i Danmark altid betragtet det som en demokratisk rettighed, at vi har gratis og fri adgang til bibliotekernes information som en del af den kulturelle arv. Dette må gælde, hvad enten materialet befinder sig i bogform eller på det elektroniske medium.

I Dansk Historisk Fællesråds sammenhæng vil indførelse af brugerbetaling medføre vanskeligheder for den historiske forskning – både forskning i lokalsamfundets historie og Danmarks-historien set fra centralt hold. Det er en vigtig del af den danske identitet og nationalfølelse, der hermed kan blive udsat for indskrænkning i den frie udfoldelse, der hidtil har været et kendetegn for beskæftigelse med historie i Danmark.

Dansk Historisk Fællesråd vender

sig derfor stærkt imod indføring af brugerbetaling på bibliotekerne. Det vil ikke gavne udviklingen i informations-samfundet, men skabe et A og B hold«. Den nye kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen har i et interview i Weekend Avisen kort efter sin tiltrædelse udtalt sig imod brugerbetaling: »...det bliver ikke med en radikal kulturministers accept«, forsikrer Elsebeth Gerner Nielsen. «Hele vores kulturtradition taler imod, at man skal betale for at låne bøger. Men selvfølgelig har vi ikke råd til det hele, og vi må derfor have en prioriteringsdebat i forbindelse med de forhandlinger, der hvert år er mellem kommuner og staten om, hvad pengene skal anvendes til. Jeg kan dog ikke se, at bogen skal sættes op overfor de nye kommunikationsmidler som Internet og andet«.

Ophavsret

Iøvrigt har vi iværksat nogle undersøgelser af ophavsretsspørgsmål efter ønske fra SLA og bibliotekerne, således at vi kan være parate, når det nye lovforslag foreligger.

Fortid og Nutid

Det lykkedes den gamle redaktion at bringe udgivelsen af *Fortid og Nutid* på ret køl igen. Vi fik alle 4 hefter fra 1997 inden årsskiftet. Den redaktionelle linie, som de gamle redaktører, Inge Bundsgaard og Michael Gelting, lagde, var flot og spændende. De lagde et nyt anmeldelsesbegreb ind i tidskriftet: Debatanmeldelsen, temaanmeldelsen, de korte anmeldelser og udstillingsanmeldelser. De bragte et rigt og varieret tema for artikler. Så vi vil gerne sige dem begge tak for deres indsats som redaktører.

Dernæst vil vi byde velkommen til den nye redaktion: arkivar Margit Mogenssen, Rigsarkivet, som også er kendt for sin indsats som konsulent for DLF og som netop har fået en ph.d. afhandling antaget ved Københavns Universi-

tet, arkivar Karl Peder Pedersen, Landsarkivet, der samtidig er formand for den lokalhistoriske forening på Østerbro og museumsinspektør Lene Floris, der er leder af Holbæk Museum. Alle tre har et godt kontaktnet, som vil komme *Fortid og Nutid* til gode. Vi glæder os til at se, hvorledes I vil præge *Fortid og Nutid*. Det første hefte ligger allerede klar – og det lover godt.

Måske skulle jeg nævne, at vi ud over en alsidig sammensat redaktion også har lagt vægt på, at den første redaktionsperiode kun er på 3 år. Derefter tages der stilling til fortsættelse eller ej.

Udgivelser

Vi har ikke glemt udgivelserne. I efteråret udsendte vi et medlemsbrev, om nogle af foreningerne havde lyst til at indgå i et samarbejde med DHF enten om et af de projekter, vi har på bedding eller et nyt, som medlemmerne selv er optaget af. Vi kunne tilbyde know how med udarbejdelse af manus samt finansiering og et salgsapparat. Der var én henvendelse om at medvirke ved udgivelsen af biografiske grunddata. Her har vi nedsat en styregruppe til udvælgelse af etater til et pilotprojekt. Projektet bliver sandsynligvis fysisk placeret ved Landsarkivet i Aabenraa. Skovhistorien planlægges udgivet i 1998.

Vi er ligeledes gået i gang med en nyudgivelse af *Historie til Salg*, der er et fælles katalog for medlemmernes publikationer. Det vil formentlig få et forøget format i forhold til 1995, da museernes værker nu også vil indgå i kataloget. Medlemmerne vil snarest få en henvendelse, som vi håber, I vil lade gå videre til jeres medlemmer.

Dette var en beretning om året 1997/98 for DHF. Tilbage står kun at takke bestyrelsen for et godt samarbejde og Ingrid Christensen fra vores lille administration for et fint arbejde for os.

Spørgsmål og kommentarer til formandens beretning

Knud Prange opfordrede styrelsen til at udsende en omtale samt en tolkning af den nye ophavsretslov til medlemmerne.

Tove Glud, Århus, oplyste, at registre over personallistorie er undtaget i den gamle registerlov, men at dette ikke bliver tilfældet i den nye reviderede lov.

Birgit Løgstrup takkede for kommentarerne, og fortalte at styrelsen netop arbejder med ophavsretsloven. Lovgivning er et af de emner, der vedrører alle vore medlemmer, og som det derfor er oplagt, at styrelsen tager op til fælles bedste.

Beretningen blev godkendt med akklamation.

5) Regnskab

Kassereren Peter Korsgaard fremlagde regnskabet, der blev godkendt med akklamation.

6) Indkomne forslag

Punktet bortfaldt, da der ikke var indkommet forslag.

7) Budgetforslag og kontingentfastsættelse

Budgetforslaget blev omdelt og gennemgået af Peter Korsgaard. Efter trykningen af budgettet, var der indløbet følgende rettelselser:

Styrelsen:

Indtægter:

Historie til Salg kr. 80.000

Udgifter:

Historie til Salg kr. 100.000

Hvorefter punktet Styrelsen ialt ender på kr. – 90.000

Trykning af *Fortid og Nutid* forhøjes med kr. 20.000 til kr. 160.000.

Hvorefter punktet *Fortid og Nutid* ialt ender på kr. – 35.000.

Resultater af den ordinære drift ender på kr. -125.000, hvilket betyder et underskud på budgettet på kr. 110.000.

Der kom bemærkninger fra salen, om at budgettet burde være rettet, før det blev omdelt. Styrelsen var enig og tog kritikken til sig.

Styrelsen foreslog uændret kontingent, hvilket blev vedtaget.

8) Valg af 2 styrelsesmedlemmer

På valg var Birgit Løgstrup og Peter Korsgaard, der begge blev genvalgt for 2 år med akklamation.

9) Valg af suppleant til styrelsen

På valg var Thomas Bloch Ravn, der ikke ønskede genvalg.

Styrelsen foreslog forskningschef på Kongl. Bibl. John T. Lauridsen, der blev valgt.

9a) Godkendelse af revisor

Det hidtidige revisionsfirma, Ernst & Young blev på styrelsens forslag godkendt.

10) Eventuelt

Kassereren i DLF ville gerne vide, hvordan styrelsens medlemmer er placeret rent geografisk. Dette resulterede i en præsentation af styrelsen:

Lars Holst – Skagen

Birgit Løgstrup – København

Ulla Nørskov – Silkeborg

Peter Korsgaard – Holbæk/København

Birthe Skovholm – Allerød

Erik Helmer Pedersen – København

Gunner Lind – København

Gunnar Jakobsen – København

John T. Lauridsen – København

Alle var enige om, at det er en god idé, at styrelsen bliver præsenteret, og til næste år, skal dette ske i begyndelsen af mødet.

Grethe Ilsøe spurgte, om DHF går på Internet? Birgit Løgstrup svarede bekræftende på spørgsmålet, og kunne

oplyse, at Charlotte S Jensen i øjeblikket arbejder på en hjemmeside til DHF.

Historie til Salg bliver både udgivet i bogform og lagt ud på nettet.

Grethe Ilsøe takkede herefter forsamlingen for god ro og orden, hvorefter repræsentantskabsmødet blev afsluttet.

Referent:
Birthe Skovholm

Referatet godkendt af dirigenten Grethe Ilsøe.